

יבוא של בקר חי מדרום-אפריקה

שלמה דורי – מוזיאון וארכיון הרפת, יפעת

בפברואר 1963 התכנסה ועדת יבוא ממשלתית של השרותים הווטרינריים, בה השתתפו: דר' שי גור, דר' ש. גילון (רופא ראשי בשדה), דר' דפני, דר' מ. שטורמן, נעדר דר' א. שפירא.

דר' גור מסר על נסיעתו לאפריקה ועל פגישותיו עם דר' בינס, מנהל המחקר במזרח-אפריקה. בינס חשב וטען שאפשר לסמוך על השירותים הווטרינריים הדרום-אפריקאיים, אשר רמתם גבוהה מאד ולא דומה לשאר ארצות-אפריקה. פריקת הבקר בנמל אילת רחוק מאד מריכוזי בקר בישראל (לא בחיפה, למשל) תהיה חגורת בטחון נוספת. שטורמן וגילון העלו בעיה של בניית בית מטבחיים היקר באילת, ובמקרה של הפסקת יבוא יהפך ל"פיל לבן". דר' גור השיב, שכל המדובר הוא ביבוא נסיוני לא-גדול. מספיק לבנות רצפת בטון עם תעלת ביוב ליד בית קירור קיים.

דר' דפני הציע לייבא בשר, אשר ייבוא מדרום-אפריקה לאחר שחיטה כשרה על ידי שוחטים מהארץ; לייבא בקר חי. תוצאות ההצבעה היו: אחד בעד יבוא – שלושה נגד. ב'החקלאית' התקיים דיון יסודי בהנהלה ביחד עם הוועדה המדינית. בישיבה זאת היתה האגודה נגד. כך ירדה ההצעה מסדר היום.

נציין כאן ששנתיים לפני היבוא הובאו מספר ראשי בקר מגזע "בונסמארה" מרודויה לנאות הכיכר. הבקר הזה חלה שם ב"תילריה" והבריא, אך זמן-מה אחרי כן "ברח לירדן". לא ידוע אם הוא ברח ביוזמתו הוא, או שהיה מי שעזר לו. דר' שי גור במקרה זה לא הצליח להעביר את דעתו אך כללית, בתקופת כהונתו כמנהל השירותים הווטרינריים נהנינו מגישתו האוהדת והתומכת בציבור המגדלים ומרמתו המקצועית הגבוהה מאד. דר' גור עזר לנו מאד, במאמצו ביצוא בקר לחלב לאירופה, ובעיקר לסיציליה.

הפסק

בראשית שנות הששים העלה ראש עיריית אילת רעיון לייבא בקר לשחיטה מדרום-אפריקה לאילת. לפי הצעתו, הבקר יישחט באילת והבשר יימכר במחירים זולים בכל הארץ. המפעל יצור פרנסה ל-30 משפחות באילת. לשם קבלת רשיון יבוא, ההצעה הועברה למנהל השירותים הווטרינריים בתקופה זאת, דר' שי גורלשם קבלת רשיון יבוא. דר' גור נסע לדרום-אפריקה ולקניה, לבדוק את המצב מבחינה וטרינרית ולהתייעץ עם דר' בינס בקניה, מנהל המחקר הווטרינרי למזרח-אפריקה. האיש מסר לו שלדעתו אפשר לייבא בקר מדרום-אפריקה בתנאים מסויימים, כגון: ריפוד באוניה, לא בקש, אלא בנסורת ושבבי עץ; להאכיל במזון מרוכז + קלחים יבשים של תירס ולא בחציר, אשר עלול להעביר קרציות. למנה זאת של תערובת עם קלחים יש להרגיל את הבקר עוד בקרנטינה בדרום-אפריקה. את הבקר יש לרסס לפני ההפלגה ולפני ההורדה באילת.

דר' גור חזר ארצה ובפיו הודעה שיש לאפשר יבוא נסיוני של 50 ראש. הדבר עורר סערה בחוגים הווטרינרים בארץ, שדוגמתה לא זכורה. בראש המערכת נגד הייבוא עמד דר' אהרון שפירא, רופא ראשי של 'החקלאית'. הוויכוח פרץ מעבר לתחומי המקצוע והיה מלווה ביחסים אישיים תריפים. דר' שפירא הפיץ חוזר נגד היבוא מדרום-אפריקה, בו הוא מצטט החלטות של מוסדות וטרינריים בעולם ובמיוחד מארצות אירופאיות השוללים יבוא בעלי-חיים מאפריקה.

פרופ' שאול אדלר, אשר פיתח חיסון נגד קדחת קרציות מסוג *Theileria annulata* כתב במכתב מיוחד נגד היבוא, כי קיימת סכנה של הכנסת הון *Theileria Parva* שנגדו החיסון שלו לא מחסן.